

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 0612-3426 din 13.06. 2018
La nr.10-5541 din 25 mai 2018

Ministerul Economiei și Infrastructurii

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului legii cu privire la desființarea Stadionului Republican.

Anexă: – 3 (trei) fișe.

Director

Bogdan ZUMBREANU

EX.: Vadim Curmei
Tel. 022/257308

10890
15 06 18

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5119 din 13.06.2018

la proiectul de lege cu privire la desființarea Stadionului Republican

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Economiei și Infrastructurii, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor oferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Economiei și Infrastructurii www.mei.gov.md la compartimentul Transparența în procesul decizional pentru consultări publice, precum și pe portalul www.particip.gov.md

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Proiectul legii supus expertizei anticorupție are drept scop desființarea Stadionului Republican.

Articolul 1 prevede - „Se permite desființarea Stadionului Republican din municipiul Chișinău, str.Tighina 12, proprietate publică a statului cu suprafața de 5,1814 ha (număr cadastral 0100208.277), pentru construcția sediului Ambasadei Statelor Unite ale Americii”.

Proiectul legii reglementează permisiunea, prin derogare de la art.23 din Legea nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, de transmitere cu titlu oneros, la preț de piață, a terenului cu suprafața de 5.1814 ha din str. Tighina, 12, municipiul Chișinău, proprietate publică a statului domeniul privat, pentru construcția sediului Ambasadei Statelor Unite ale Americii.

În acest sens, prin lege este atribuită competența Guvernului de a determina valoarea bunului imobil, negocierea pretului și semnarea contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil.

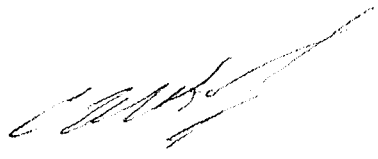
I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se propune desființarea Stadionului Republican pentru construcția sediului Ambasadei Statelor Unite ale Americii.

Potrivit art.7 alin.(1) din Legea nr.121/04.05.2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice: „Ministerul Economiei promovează politica statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice”, iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol: „Organul abilitat cu administrarea și deetatizarea proprietății publice a statului este Agenția Proprietății Publice subordonată Guvernului, succesor al Agenției Privatizare, ale cărei atribuții sînt stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative și al cărei regulament se aprobă de Guvern”.

În aceste condiții, ținând cont că proiectul este elaborat de Ministerul Economiei și Infrastructurii se constată că prin promovarea proiectului autorul acestuia își propune o gestionare eficientă a bunurilor domeniului public ale statului.

În acest context, ținem să menționăm că gestionarea eficientă a patrimoniului public este efectuată doar prin asigurarea unei transparente maxime la determinarea valorii bunului imobil, la negocierea prețului și la condițiile contractului de vânzare-cumpărare a terenului.

Totodată, reieșind din alte constatări stipulate în prezentul raport de expertiză anticorupție, autorul urmează să asigure o informare publică privind natura juridică și căile de soluționare a problemelor ce țin de unele construcții proprietate privată pe terenul respectiv cu respectarea dreptului de proprietate, în cazul unor eventuale neînțelegeri și/sau litigii, precum și soluționarea divergențelor privind eventualele interdicții/notări/alte drepturi reale asupra terenului respectiv.

La fel, autorul urmează să indice în nota informativă aspecte privind eventualitatea refuzului achiziționării bunului reieșind din negocierea prețului, condițiile contractului, soluționarea eventualelor neînțelegeri cu deținătorii construcțiilor, etc (ce se întâmplă în acest caz, în eventualitatea aprobării legii).

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și evidențiind elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

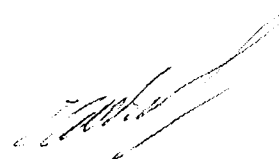
Autorul menționează în nota informativă că *„proiectul de lege cu privire la desființarea Stadionului Republican este elaborat în contextul intențiilor Statelor Unite ale Americii din 27 decembrie 2017 de a procura terenul amplasat în mun.Chișinău, str.Tighina 12, proprietatea publică a statului, cu suprafața de 5,1814 ha (număr cadastral 0100208.277)".*

Prin urmare, nota informativă a proiectului întrunește condițiile menționate în art.20 din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Cu toate acestea, considerăm că nota informativă urmează să fie completată cu informații privind situația construcțiilor proprietate privată pe terenul respectiv, eventualele modalități de soluționare a divergențelor/neînțelegerilor prin prisma respectării dreptului la proprietate și a existenței eventualelor interdicții/notări/alte drepturi reale asupra terenului respectiv.

La fel, în notă nu se menționează consecințele juridice în eventualitatea dezacordului privind achiziționarea terenului (cu invocarea spre exemplu a lipsei consensului la stabilirea în negocierea prețului, eventualele litigii cu proprietarii bunurilor imobile (construcții) și alte aspecte), altfel spus ce se întâmplă cu terenul dacă tranzacția de vânzare-cumpărare nu are loc.

Reieșind din competența funcțională a Centrului Național Anticorupție, Centrul nu poate să se pronunțe asupra oportunității semnării unui contract de vânzare-cumpărare a terenului respectiv, însă atrage atenția că tot procesul urmează să fie efectuat într-un mod transparent, iar nota

informativă urmează să fie completată cu aspectele menționate supra.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "*d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură*".

Potrivit autorului „*realizarea proiectului dat nu implică cheltuieli financiare publice*".

Totuși, ținând cont de aspectul negocierii prețului și a condițiilor contractului de vânzare-cumpărare, atragem atenția autorului la o examinare transparentă a acestor aspecte în vederea neprejudicării interesului public.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "*textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

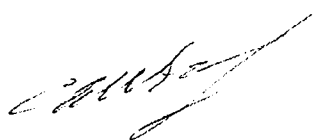
II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prin proiect se atribuie competența Guvernului Republicii Moldova de a determina valoarea bunului imobil, de a negocia prețul și de a semna contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil.

În vederea asigurării respectării interesului public, acțiunile întreprinse urmează să fie efectuate într-un mod transparent.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a

III. Concluzia expertizei

În nota informativă autorul menționează că „proiectul de lege are drept scop desființarea Stadionului Republican din municipiul Chișinău, str.Tighina 12, proprietate publică a statului cu suprafața de 5,1814 ha (număr cadastral 0100208.277) și asigurarea construcției sediului Ambasadei Statelor Unite ale Americii”.

Ținând cont de art.7 alin.(1) din Legea nr.121/04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice: „Ministerul Economiei promovează politica statului în domeniul administrării și deetatzării proprietății publice” și alin.(2) al aceluiași articol: „Organul abilitat cu administrarea și deetatzarea proprietății publice a statului este Agenția Proprietății Publice subordonată Guvernului, succesor al Agenției Privatizare, ale cărei atribuții sînt stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative și al cărei regulament se aprobă de Guvern”, precum și reieșind din atribuțiile funcționale ale Centrului Național Anticorupție, Centrul nu se expune asupra oportunității încheierii contractului de vânzare-cumprare.

Astfel, reieșind din domeniul reglementat de prevederile proiectului, în vederea gestionării patrimoniului public în mod eficient, ținem să reiterăm că gestionarea eficientă a patrimoniului public este efectuată doar prin asigurarea unei transparențe maxime la determinarea valorii bunului imobil, la negocierea prețului și la condițiile contractului de vânzare-cumpărare a terenului.

În ceea ce privește nota informativă la proiectul prenotat, constatăm că aceasta lacunar face referință la natura juridică a bunurilor imobile (construcții) care sunt atestate pe terenul respectiv, eventualele litigii, neînțelegeri, ținând cont de respectarea dreptului la proprietate, căile de soluționare a acestor eventuale litigii, precum și la existența unor interdicții/notări/alte drepturi reale atestate la obiectul terenului respectiv.

La fel, nota este lacunară și la aspectul privind eventualitatea refuzului achiziționării bunului (din varii motive, spre exemplu, neajungerea la un consens privind negocierea prețului, a condițiilor contractului de vânzare-cumpărare și altele).

În concluzie, recomandăm completarea notei informative cu aspectele menționate supra, precum și asigurarea unei transparențe maxime, cu informarea societății civile, la determinarea valorii bunului imobil, la negocierea prețului, la condițiile contractului de vânzare-cumpărare în vederea asigurării interesului public.

Doar în așa mod se va asigura un management eficient al administrării proprietății publice și se va asigura implementarea principiilor de bază ale deetatzării proprietății publice - eficiența, legalitatea și transparența (art.3 alin.(4) din Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice).

13.06.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim CURMEI, Șef secție

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Vadim CURMEI', written in a cursive style.